

“Stáváš se navždy zodpovědným za to,
cos k sobě připoutal.”
- *Antoine de Saint-Exupéry, Malý princ*

INFORMACE O KRITÉRIÍCH STANDARDŮ KVALITY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI BRNO – ŽABOVŘESKY

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

CO TO JSOU STANDARDY?

Standardy sociálně-právní ochrany jsou závazná pravidla, požadavky a měřítko chování sociálních pracovníků v procesech a postupech týkajících se sociálně právní ochrany dětí. Hlavním cílem je to, aby se praxe na pracovištích OSPOD stala jednotnou a transparentní, jak pro zaměstnance samotné, tak také pro cílovou skupinu klientů.

CO TO JE SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ?

Sociálně-právní ochrana dětí je soubor zákonem upravených činností směřujících k ochraně a zajištění práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu, ochranu oprávněných zájmů dítěte a působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny (Pazlarová 2013).

FILOZOFIE PRACOVIŠTĚ OSPOD

R jako RESPEKT k rodičům, dětem a odlišným názorům ostatních odborníků

E jako EMPATIE k problémům svých klientů

S jako SPOLUPRÁCE s rodinou a dalšími odborníky

P jako PARTNERSTVÍ při přístupu ke svým klientům

E jako ELÁN zachovat si jej i v obtížných životních situacích klientů

K jako KOMUNIKACE, což je základ spolupráce

T jako TOLERANCE k odlišnostem

O jako ODVAHA činit i nesnadná rozhodnutí

V jako VÍRA, která nás neopouští

A jako AUTONOMIE při svých rozhodování

T jako TOUHA klientům pomoci

D jako DÍTĚ, PROTOŽE DÍTĚ JE VŽDY V CENTRU ZÁJMU

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

STANDARD Č. 1

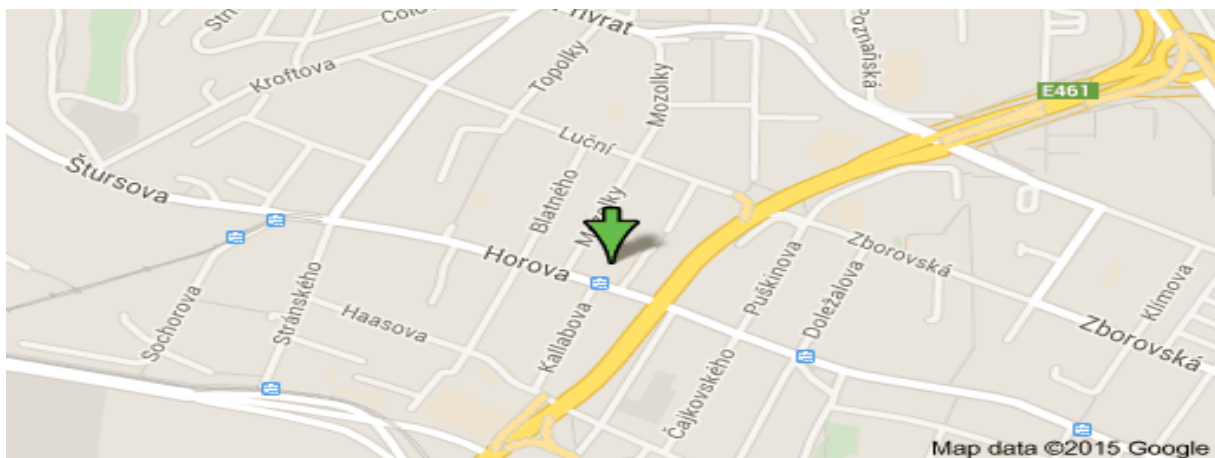
MÍSTNÍ A ČASOVÁ DOSTUPNOST

1a Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje účinné poskytování sociálně-právní ochrany v potřebném rozsahu na celém území svého správního obvodu.

Městská část Brno-Žabovřesky je jednou z městských částí Statutárního města Brna, kdy v souladu se závaznou vyhláškou Statutárního města Brna č. 20/2000 Sb. (kterou se vydává Statut města Brna), plní při výkonu sociálně-právní ochrany dětí činnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, vyjma taxativně vymezených činností v článku 55 tohoto Statutu (jedná se zejména o agendu náhradní rodinné péče).

Pracoviště OSPOD při ÚMČ Brno-Žabovřesky (dále jen OSPOD) je, dle organizačního řádu, součástí Odboru sociálního. Vedoucí pracovník OSPOD je zároveň vedoucím celého odboru a má svého zástupce.

Pracoviště OSPOD při ÚMČ Brno-Žabovřesky se nachází v hlavní budově ÚMČ Brno-Žabovřesky, Brno, Horova 28, 616 00. Tato se nachází v těsné blízkosti tramvajové zastávky s názvem Mozolky.

Pro lepší orientaci je po vstupu do vestibulu úřadu, naproti hlavního vstupu, umístěna informační tabule s rozmístěním jednotlivých pracovišť. Zároveň se hned u vstupu nachází recepce, kdy pracovníci této poskytnou rovněž základní informace o odborech úřadu a jednotlivých pracovnících.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Pracoviště OSPOD je umístěno v přízemí v kancelářích č. 3,4,5. Každá kancelář je označena jménem pracovníka a jeho pracovní pozicí. Před kanceláři je vyhrazen prostor pro klienty, a to i dětské. Jsou zde k dispozici informační materiály a základní informace o pracovišti. V přízemí se také nachází toaleta pro klienty, podatelna a pokladna.

Pracoviště OSPOD je možno kontaktovat osobně, telefonicky, písemně (elektronická pošta, datová schránka, facebook, podatelna, fax).

Úřad městské části města Brno, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Základní kontakty na ÚMČ Brno-Žabovřesky:

Statutární město Brno
Městská část města Brna, Brno-Žabovřesky
tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615
email: info@zabovresky.cz
elektronická podatelna: podatelna.zabovresky@brno.cz
ID datové schránky: n97byjq

KONTAKTY NA JEDNOTLIVÉ PRACOVNÍKY PRACOVNÍŠTĚ OSPOD:

Mgr. Jitka Horáková **vedoucí odboru** 549 523 530; 773 013048;
horakova@zabovresky.cz

Jana Izdná, DiS. **zástupce vedoucí** 549 523 532; 607 162 032;
izdna@zabovresky.cz

Bc. Denisa Machálková 549 523 531; 773 197 355;
machalkova@zabovresky.cz

Bc. Pavla Jurnečková 549 523 534; 731 289 854;
jurneckova@zabovresky.cz

Mgr. Hana Kowolowski 549 523 535; 606 302 852;
kowolowski@zabovresky.cz

Mgr. Dominika Duspivová 774 662 403;
duspivova@zabovresky.cz

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

ROZČLENĚNÍ SPRÁVNÍHO OBVODU

Pracoviště OSPOD má správní obvod rozčleněn na základě rozhodnutí vedoucího OSPOD, a to dle následujících kritérií:

Sociálně-právní ochrana dětí – kuratela: (děti a mládež s výchovnými problémy)

+ péče o dítě a rodinu M I M O správní obvod Brno-Žabovřesky

Mgr. Hana Kowolowski, dveře č. 3, přízemí
(zástup Jana Izdná, DiS, dveře č. 3), přízemí

Sociálně-právní ochrana dětí - péče o dítě a rodinu:

Děti s trvalým pobytem ve správním obvodu Brno-Žabovřesky

s příjmením počínaje písmenem **A-CH**

Jana Izdná, DiS, dveře č. 3, přízemí
(zástup Mgr. Hana Kowolowski, dveře č. 3)

Děti s trvalým pobytem ve správním obvodu Brno-Žabovřesky

s příjmením počínaje písmenem **I-R**

Bc. Denisa Machálková, dveře č. 5, přízemí
(zástup Bc. Pavla Jurnečková, dveře č. 5)

Děti s trvalým pobytem ve správním obvodu Brno-Žabovřesky

s příjmením počínaje písmenem **Ř-Ž**

Bc. Pavla Jurnečková, dveře č. 5, přízemí
(zástup Bc. Denisa Machálková, dv. č. 5),
přízemí

Pracoviště OSPOD má jasně určena pravidla vzájemné zastupitelnosti, viz schéma výše.

Spisová dokumentace může být přidělena mimo výše zavedená pravidla dle uvážení vedoucího pracovníka OSPOD, a to zejména s ohledem na problematiku klienta, rovnoměrné zatížení jednotlivých pracovníků OSPOD, možnou podjatost pracovníka či na základě jiného relevantního důvodu.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

1b Doba výkonu sociálně-právní ochrany je přizpůsobena potřebám osob, jimž je nebo může být v budoucnu sociálně-právní ochrana poskytována nebo na něž se zaměřuje, zejména děti (dále jen „cílová skupina“). Osobní výkon sociálně-právní ochrany je zajištěn každý pracovní den; mimo pracovní dobu a ve dnech pracovního klidu je zajištěna nepřetržitá pracovní pohotovost.

Hodiny pro veřejnost jsou stanoveny ÚMČ Brno-Žabovřesky takto:

Pondělí: 8.00 hodin až 17.00 hodin
Středa: 8.00 hodin až 17.00 hodin

Mimo hodiny pro veřejnost je možné sjednat si schůzku s pracovníkem OSPOD po vzájemné domluvě. Snahou pracovníků je věnovat potřebnou pozornost a potřebný čas každému klientovi, proto upřednostňují plánování konzultací či jednání. Pracovníci OSPOD se snaží brát v potaz potřeby a časové možnosti klientů.

Pracoviště OSPOD zajišťuje výkon sociálně-právní ochrany dětí každý všední den, a to v následujícím rozmezí:

Pondělí: 7.00 hodin až 17.00 hodin
Úterý: 7.00 hodin až 15.00 hodin
Středa: 7.00 hodin až 17.00 hodin
Čtvrtek: 7.00 hodin až 15.00 hodin
Pátek: 7.00 hodin až 15.00 hodin

Pracovníci OSPOD jsou časově flexibilní, a tak, je-li to v zájmu klienta či nezbytné pro řádný výkon sociálně-právní ochrany, tento poskytují i mimo uvedené časy.

Výkon sociálně-právní ochrany dětí je ve správním obvodu Brno-Žabovřesky zajišťován i mimo pracovní dobu pracoviště, a to formou pohotovostní služby, kterou organizuje Magistrát města Brna. **Pohotovostní telefonní číslo je však neveřejné, mají jej k dispozici pouze další instituce, které se podílejí na zajištění sociálně-právní ochrany dětí.** Tyto neprodleně poté, co se dozvědí o mimořádné a obtížné situaci dítěte, pohotovostní službu OSPOD kontaktují. **Smyslem této služby je zajistit sociálně-právní ochranu pro výkon základních, nutných a bezodkladných úkonů. Jedná se zejména o situace, kdy se nez. dítě ocitlo bez jakékoli péče**

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny.
STANDARD Č. 2

PROSTŘEDÍ A PODMÍNKY

2a Výkon sociálně-právní ochrany je zajištěn v prostorách vhodných pro komunikaci s ohroženými dětmi a rodinami. Orgán sociálně-právní ochrany zajistí takové prostory pro výkon sociálně-právní ochrany, které představují odpovídající zázemí pro výkon sociálně-právní ochrany a jejichž kapacita odpovídá množství konzultací spojených s poskytováním sociálně-právní ochrany.

Pracoviště OSPOD disponuje třemi kanceláři, kdy pouze vedoucí pracovník ji užívá samostatně. Každá další kancelář je obsazena dvěma pracovníky, což je maximálně možný počet. Dále má OSPOD k dispozici jednací místnost určenou primárně k pořádání případových a rodinných konferencí, multidisciplinárních týmů. V této místnosti jsou pro tyto účely k dispozici projekční plátno, dataprojektor, flip chart. V místnosti je rovněž hygienické zázemí, včetně přebalovací podložky.

Kanceláře pracovníků jsou zařízeny a vybaveny tak, aby odpovídaly cílové skupině. V kancelářích, vyjma kanceláře vedoucího pracovníka, jsou zřízeny dětské koutky, kde jsou k dispozici hračky, knížky pro děti a další pomůcky. Kanceláře jsou adekvátně prostorné. Chodba pracoviště je uzpůsobena pro případné čekání klientů, rovněž je zde k dispozici přebalovací a kojící koutek.

2b Orgán sociálně-právní ochrany má vhodné materiální vybavení s ohledem na výkon sociálně-právní ochrany na pracovišti i mimo něj. K dispozici je zejména potřebný počet automobilů, mobilních telefonů, notebooků, fotoaparátů a dalších prostředků záznamové techniky pro práci v terénu.

Každý pracovník OSPOD má k dispozici pracovní stůl a kancelářskou židli, svůj vlastní PC a tiskárnu, rovněž telefonní přístroj. Dále běžný kancelářský nábytek pro uschovávání spisové dokumentace, odborné literatury, tištěných materiálů. Rovněž má k dispozici mobilní telefon, který má v sobě zabudovaný kvalitní fotoaparát, kameru a diktafon.

2c Orgán sociálně-právní ochrany má k dispozici vhodné materiální vybavení

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

pro práci s osobami z cílové skupiny, jimž je poskytována sociálně-právní ochrana (dále jen „klient“), zejména s ohledem na potřeby dětí.

Pracoviště OSPOD je vhodně vybaveno stran materiálního zázemí s ohledem na možné potřeby dětí. Na pracovišti jsou pro děti k dispozici hračky, pastelky. Jsou zde zřízeny dětské koutky. Pracoviště disponuje základními hygienickými pomůckami pro děti nejmenší – jednorázové pleny, jednorázové přebalovací podložky, vlhké hygienické ubrousky. Rovněž má pracoviště k dispozici dvě autosedačky odlišné dle kategorie věku dítěte.

STANDARD Č. 3

INFORMOVANOST O VÝKONU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

3a Orgán sociálně-právní ochrany zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup či jiným vhodným způsobem vnitřní pravidla a postupy jím vytvořené za účelem naplnění těchto standardů kvality sociálně-právní ochrany při poskytování sociálně-právní ochrany.

Klienti a širší veřejnost se o činnosti OSPOD dozví z webových stránek úřadu, kde je problematika sociálně-právní ochrany dětí věnována samostatná sekce. Klienti se zde dozvědí mimo jiné skutečnost, že pracoviště OSPOD má zpracovány standardy kvality sociálně-právní ochrany.

Na webových stránkách úřadu, v již zmíněné sekci, je umístěn dokument, který poskytuje základní informace o provázanosti jednotlivých kritérií standardů a existenci písemných pravidel a postupů. Rovněž jsou zde uvedeny informace potřebné pro řešení životních situací klientů a odkazy na další organizace spolupracující s OSPOD.

3b Orgán sociálně-právní ochrany má zpracovány informace o rozsahu a podmínkách poskytování sociálně-právní ochrany, a to ve formě srozumitelné cílové skupině. Tyto informace jsou veřejně dostupné.

Pracoviště OSPOD referuje o své činnosti jednak na webových stránkách úřadu, ale má také vytvořeny za tímto účelem informativní letáky. Z těchto se klienti dozvědí

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

základní informace o sociálně-právní ochraně dětí, o svých právech, stejně tak o oprávnění pracovníků OSPOD, kontakty na jednotlivé pracovníky OSPOD, jejich pracovní době a jakým způsobem je zabezpečena sociálně-právní ochrana dětí mimo pracovní dobu.

Letáky jsou průběžně aktualizovány, aby korespondovaly s faktickým stavem.

Letáky pracoviště OSPOD jsou k dispozici nejenom na pracovišti OSPOD, ale i ve spádových školských a předškolských zařízeních, ordinacích lékařů a vybraných organizacích poskytující sociální služby.

STANDARD Č. 4

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VÝKONU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

4a Orgán sociálně-právní ochrany má v rámci stanovené organizační struktury určen počet pracovních míst a zpracované pracovní profily jednotlivých zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany.

Pracoviště OSPOD poskytuje sociálně-právní ochranu přiměřeným počtem pracovníků

za účelem poskytování kvalitní sociální práce. Počet pracovníků je jasně vymezen v organizačním řádu ÚMČ Brno-Žabovřesky. Pracoviště spadá v souladu s Organizačním řádem ÚMČ pod Odbor sociální. Vedoucí pracovník OSPOD je rovněž vedoucím celého odboru.

Vedoucí pracovník je přímým nadřízeným pracovníků OSPOD, svůj tým metodicky vede a podporuje, řídí a kontroluje.

4b Počet zaměstnanců je přiměřený spádovému obvodu orgánu sociálně-právní ochrany. Při výpočtu přiměřeného počtu zaměstnanců orgánu sociálně-právní ochrany je zohledněno kritérium ovlivňující náročnost výkonu sociálně-právní ochrany dětí ve správním obvodu orgánu sociálně-právní ochrany. Základním výchozím kritériem je nejméně 1 pracovník na 800 dětí (osob do 18 let věku), které jsou hlášeny k trvalému pobytu ve správním obvodu orgánu sociálně-právní ochrany.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Do počtu pracovníků se započítává vedoucí pracovník adekvátně svému zapojení do práce s klienty.

Situace ve Statutárním městě Brně je podle Sociodemografické analýzy – mapa rozložení ohrožení dětí a rodin v ČR (MPSV ČR, 2013) hodnocena z hlediska míry ohrožení dětí, mládeže a rodin jako špatná. Statutární město Brno je s koeficientem míry ohrožení 4,1 řazeno do III. skupiny s vysokou mírou ohrožení (18. nejohroženější spádová oblast v ČR).

V souvislosti s předmětnou analýzou a se znalostí správního obvodu je stanoven počet pracovníků OSPOD na počet 6 s úvazkem celých 5,5. Pracoviště OSPOD tímto splňuje doporučení MPSV při stanovení počtu zaměstnanců OSPOD – výchozí kritérium nejméně 1 pracovník na 800 dětí s trvalým pobytem na území správního obvodu.

4c Orgán sociálně-právní ochrany má v rámci organizační struktury vnitřním předpisem písemně zpracována oprávnění a povinnosti k jednotlivým pracovním pozicím vztahujícím se k výkonu sociálně-právní ochrany, uplatněním specializace zejména pro oblast náhradní rodinné péče, sociální kurately pro děti a mládež a ochrany týraných a zneužívaných dětí a důsledně dbá na to, aby konkrétní pracovní pozice byla vyhrazena výlučně výkonu sociálně-právní ochrany.

Oprávnění a povinnosti pracovníků OSPOD vyplývají z právních předpisů, zejména ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů. Mezi oprávnění a povinnosti zaměstnance OSPOD patří zejména níže uvedené činnosti:

Pracovníci OSPOD jsou oprávněni v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany navštěvovat dítě a rodinu, ve které žije, v obydlí a zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve škole a školském zařízení, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jaké má dítě chování. V souvislosti s tím jsou pracovníci OSPOD oprávněni pořizovat obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž se dítě zdržuje. Dále jsou pracovníci OSPOD oprávněni požadovat od státních orgánů, zaměstnavatelů, dalších právnických osob, zejména poskytovatelů

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

zdravotních služeb, škol, školských zařízení či obdobných zařízení, pověřených osob a poskytovatelů sociálních služeb bezplatné sdělení údajů potřebných pro poskytnutí sociálně-právní ochrany dítěte.

Pracovníci OSPOD disponují identifikačním průkazem vydaným ÚMČ Brno-Žabovřesky. Tento průkaz je opatřen fotografií pracovníka, jeho jménem, příjmením, titulem a pracovní pozicí. Je zde razítko ÚMČ Brno-Žabovřesky a podpis tajemníka. Dále obsahuje text o základních činnostech, které je oprávněn pracovník vykonávat. Tímto průkazem se prokazují pracovníci OSPOD zejména při šetření v terénu.

V návaznosti na identifikační průkaz má každý pracovník OSPOD písemné oprávnění, ve kterém jsou popsány stěžejní činnosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí, které jsou pracovníci OSPOD oprávněni vykonávat.

STANDARD Č. 5

PŘIJÍMÁNÍ A ZAŠKOLOVÁNÍ

5a Každý zaměstnanec zařazený v orgánu sociálně-právní ochrany splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka podle zákona o sociálních službách a disponuje zvláštní odbornou způsobilostí na úseku sociálně-právní ochrany.

+

5c Orgán sociálně-právní ochrany přihlásí nového zaměstnance zařazeného v orgánu sociálně-právní ochrany a vykonávajícího sociálně-právní ochranu v právních předpisy stanovených lhůtách ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti.

Kvalifikační předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka vycházejí ze znění zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Zmíněný zákon definuje mimo jiné odbornou způsobilost a další vzdělávání sociálních pracovníků.

Všichni pracovníci OSPOD včetně vedoucího pracovníka splňují kvalifikační předpoklady pro výkon sociálního pracovníka podle shora uvedeného zákona a

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

disponují zvláštní odbornou způsobilostí na úseku sociálně-právní ochrany – buďto složili příslušnou zkoušku zvláštní odborné způsobilosti anebo jim za zákonných podmínek byla uznána rovnocennost vzdělání.

5b Orgán sociálně-právní ochrany má písemně zpracována pravidla pro přijímání nových zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany.

+

5d Orgán sociálně-právní ochrany má písemně zpracována pravidla pro zaškolování nových zaměstnanců vykonávajících sociálně-právní ochranu.

Přijímání pracovníků je v souladu se zákonem o úřednících územních samosprávných celků. Jako stěžejní podklad pro vyhlášení výběrového řízení na obsazení pracovní pozice pracovníka OSPOD i vedoucího pracovníka slouží především pracovní profil předmětné pracovní pozice.

Základní požadavky pro pozici sociálního pracovníka OSPOD jsou následující:

- ✓ fyzická osoba, státní občan ČR, příp. cizí státní občan s trvalým pobytem v ČR, starší 18 let,
- ✓ svéprávnost, bezúhonnost (za bezúhonnou se nepovažuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti za jednání související s výkonem veřejné správy nebo za jednání související s výkonem činností při poskytování sociálních služeb nebo činností s nimi srovnatelných, pokud se podle zákona na tuto osobu nehledí, jako by nebyla odsouzena),
- ✓ znalost českého jazyka,
- ✓ vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání,
- ✓ splnění dalších předpokladů dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zejména § 110 odst. 4.
- ✓ praxe v oboru výhodou
- ✓ řidičský průkaz skupiny B výhodou
- ✓ znalost práce s PC
- ✓ spolehlivost, odolnost vůči stresu, flexibilita, samostatnost, odpovědnost a ochota dále se vzdělávat.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

5e Orgán sociálně-právní ochrany dětí určuje, zda umožní studentům a jiným fyzickým osobám stát se stážisty nebo dobrovolníky na svém pracovišti. Orgán sociálně-právní ochrany umožňuje studentům nebo jiným fyzickým osobám působit jako stážisté nebo dobrovolníci, a to na základě smlouvy a po náležitém proškolení.

Pracoviště OSPOD umožňuje bezplatné vykonávání odborné praxe/stáže studentům vyšších odborných škol a vysokých škol, kteří studují obor sociální práce či obor příbuzný. Má uzavřenou dlouhodobou smlouvu s těmito školami:

- ✓ Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity Brno, Joštova 10
- ✓ Obchodní akademie, Střední odborná škola knihovnická a Vyšší odborná škola Brno

Při výběru stážistů jsou tak přednostně vybíráni studenti těchto škol.

Svůj postoj k aktivitě praktikanta/stážisty rodič vyjadřuje a stvrzuje svým podpisem v rámci „Poučení pro rodiče“. **NENÍ PŘÍPUSTNÉ, ABY AKTIVITA TĚCHTO OSOB PROBÍHALA BEZ SOUHLASU RODIČE** (vyjma účasti na soudních jednáních, je-li jednání veřejné). **Je na místě uvést, že v daném případě je třeba souhlasu obou rodičů.**

Pracoviště OSPOD nepřijímá dobrovolníky.

STANDARD Č. 6

PROFESNÍ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ

6a Vedoucí zaměstnanec orgánu sociálně-právní ochrany zařazený k výkonu sociálně-právní ochrany pravidelně hodnotí podřízené zaměstnance, kteří se podílejí na výkonu sociálně-právní ochrany. Vedoucí zaměstnanec zařazený v orgánu sociálně-právní ochrany je hodnocen svým přímým nadřízeným minimálně jednou ročně. Hodnocení je zaměřeno zejména na stanovení, vývoj a naplňování osobních profesních cílů a potřeb další odborné kvalifikace.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Vedoucí pracovník OSPOD má za povinnost pravidelně hodnotit své podřízené. Zpravidla tak činí dvakrát ročně, a to v měsíci květnu a listopadu. Sám vedoucí pracovník je hodnocen minimálně jednou ročně tajemnicí úřadu.

6b Orgán sociálně-právní ochrany má písemně zpracovány individuální plány dalšího vzdělávání jednotlivých zaměstnanců zařazených v orgánu sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany.

+

6c Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje průběžné vzdělávání zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany v rozsahu minimálně 6 pracovních dnů za kalendářní rok, a to formou účasti zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany na vzdělávacích kurzech akreditovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí. Vzdělávání zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany vychází z individuálních plánů dalšího vzdělávání a je zaměřeno na rozšíření odborné kvalifikace.

Každý pracovník OSPOD má písemně zpracován individuální plán dalšího vzdělávání (plán vzdělávání úředníka) zahrnující vzdělávací kurzy či jinou odbornou podporu zaměřenou na problematiku sociálně-právní ochrany. Tento plán je vypracován ve trojím vyhotovení, jedno vyhotovení obdrží pracovník OSPOD, druhý vedoucí pracovník OSPOD a třetí je založen na personálním a mzdovém oddělení.

Pracovník OSPOD se musí také průběžně vzdělávat coby úředník v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., avšak toto vzdělávání není stěžejní pro naplnění tohoto standardu. Nicméně oba typy vzdělávání by se měli vzájemně doplňovat a mohou být součástí jednoho individuálního plánu dalšího vzdělávání. (Je však třeba zohledňovat specifické podmínky uložené oběma právními předpisy, tj. že další vzdělávání podle standardů kvality musí být realizováno formou účasti zaměstnanců na vzdělávacích kurzech akreditovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí, zatímco vzdělávací program pro úředníky včetně instituce, která jej realizuje, je akreditován Ministerstvem vnitra ČR (§17 – 34 zákona č. 312/2002 Sb.).

Minimální časová dotace pro další vzdělávání je stanovena na 18 dní za tři kalendářní roky.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

6d Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje pro zaměstnance zařazené v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany, kteří vykonávají přímou práci s klienty, podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka.

Pracovníci OSPOD vykonávají svoji profesi pod supervizí. Dle Havrdové (2013) je supervize systematická odborně vedená reflexivní interakce lidí směřující k prohloubení kvality práce v určité pracovní oblasti. Zaměřuje se na konkrétní možnosti vyladění pracovních postojů, postupů a vztahů s realizací profesionálních hodnot a cílů v pracovní situaci. Pracovníci OSPOD se pravidelně účastní supervize týmové, případové a individuální.

Účast pracovníka OSPOD na supervizi je **povinná**, tato povinnost je zakotvena v pracovní náplni pracovníka OSPOD.

Supervizorem v sociální práci v ČR je obvykle externí nezávislý odborník, který pracuje podle zadání vyjednaného ve vícestranném kontraktu (Havrdová 2013). Osobu supervizora vybírá vedoucí OSPOD po dohodě s týmem OSPOD. Supervizor by měl být zkušeným odborníkem s vysokoškolským vzděláním zejména humanitního směru, který má praxi v pomáhajících profesích a zkušenost s dlouhodobým vedením pracovních týmů. Může jít například o odborníka pracovních zařazeného k výkonu sociálně-právní ochrany na jiném pracovišti, psychologa, psychoterapeuta, psychiatra, rodinného poradce či odborníka na specifickou problematiku (domácí násilí, gamblerství).

7a) Orgán sociálně-právní ochrany aktivně vyhledává a monitoruje ohrožené děti. Prokazatelně koordinuje, případně vytváří podmínky pro preventivní aktivity ve svém správním obvodu.

Prioritou pracoviště OSPOD je zaměření na podporu rodiny v jejím širokém spektru zejména s důrazem na multidisciplinární přístup. Má jasně stanoveno, jak postupuje při vyhledávání a monitorování ohrožených dětí a prokazatelně realizuje či koordinuje preventivní aktivity ve svém správním obvodu. Vyhledávání ohrožených dětí a jejich monitorování probíhá aktivně a systematicky.

Prevence je soustava opatření, která mají předcházet nežádoucímu jevu. Prevence se rozlišuje dle typologie na:

Primární prevenci, která zkoumá předpoklady, podmínky a příčiny jevů, jímž se má bránit a hledá způsoby, jak jim předcházet.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Sekundární prevenci, která se snaží příslušné jevy zachytit a brání jejich prohlubování.

Terciální prevenci, která se snaží zabránit opakování těchto nežádoucích jevů.

Pracoviště OSPOD se snaží zachytit všechny tři roviny prevence a považuje prevenci za nedílnou součást kvalitního zajišťování agendy sociálně-právní ochrany dětí ve svém správním obvodu. Tyto činnosti – vyhledávání a monitorování ohrožených dětí, také vyplývají z platné legislativy – Zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb., konkrétně §7, §10, §31, §32.

Pracoviště OSPOD aktivně koordinuje aktivity ve svém správním obvodu zejména formou případových konferencí a sestavováním multidisciplinárních týmu zaměřených na řešení konkrétních případů. Přijímá oznámení na ohrožené dítě nebo rodinu, upozornění na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti, nebo na skutečnost, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti vyplývající z platné legislativy - Občanský zákoník č. 89/2012 §865 - §879).

Zejména státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a poskytovatelé zdravotních služeb, popřípadě další zařízení určená pro děti, jsou povinni bez zbytečného odkladu oznámit OSPOD zjištěné skutečnosti.

Při plnění této oznamovací povinnosti se nelze dovolávat povinnosti zachovat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu.

Oznámení lze učinit osobně, telefonicky, písemně (běžná korespondence, e-mail, fax, SMS nebo prostřednictvím zprávy sociální sítě Facebook).

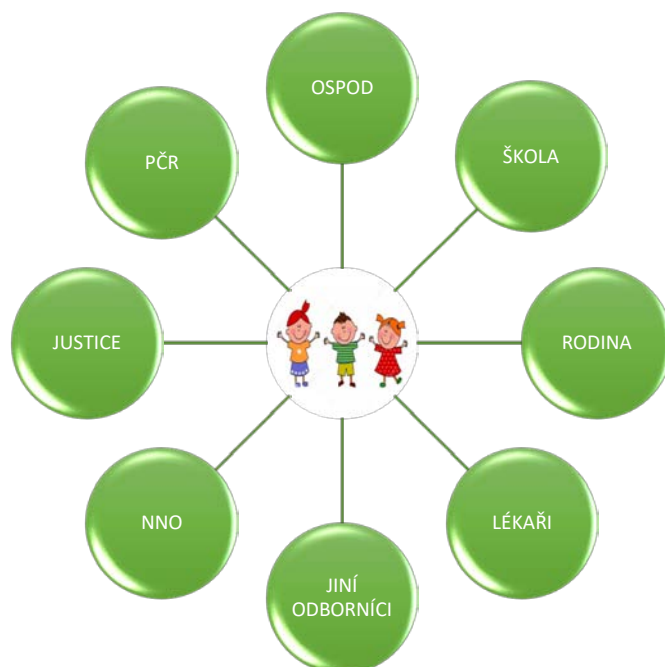
O spolupráci pracovníků OSPOD a dalších subjektů je vypracován samostatný materiál pod názvem Spolupráce orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD), škol a dalších subjektů.

7b) Orgán sociálně-právní ochrany v rámci preventivních aktivit spolupracuje s dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci, tato spolupráce se vyznačuje zejména s orgány územní samosprávy, pověřenými osobami, poskytovateli sociálních služeb, zástupci škol a školských zařízení, Policií České republiky, Probační a mediační službou, soudem, státním zastupitelstvím, poskytovateli zdravotních služeb, případně dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci zúčastněnými na péči o

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

ohrožené děti podle místních potřeb a podmínek. Všechny uvedené subjekty mohou jako formu spolupráce v rámci výše uvedeného zvolit tým pro děti a mládež.

Pracoviště OSPOD aktivně spolupracuje se školami, např. účastí na výchovných komisích, s Policií ČR – účast při neodkladných úkonech, s dalšími organizacemi jako SVP (preventivní programy), diagnostické ústavy, PPP.

Při poskytování informací se řídí § 51 zákona č. 359/1999 o sociálně-právní ochraně dětí.

Aktéry při realizaci preventivních aktivit mohou být všechny výše zmiňované subjekty, způsob spolupráce s těmito aktéry vychází ze systému aktivního vyhledávání a monitorování ohrožených dětí dle standardu 7a).

Pracoviště OSPOD plně respektuje výstupy projektu síťování, kterého byl účasten v minulých letech a operativně reaguje na výstupy z komunitního plánování ve městě Brně.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

STANDARD č. 8

PŘIJETÍ OZNÁMENÍ, POSOUZENÍ NALÉHAVOSTI A PŘIDĚLENÍ PŘÍPADU

8a Orgán sociálně-právní ochrany jednotně postupuje při přijetí oznámení případu a jeho evidenci.

Pracoviště OSPOD je povinno přijímat oznámení/podnět o potenciálním případě týkající se cílové skupiny a při přijímání takovýchto oznámení postupují pracovníci jednotně. Postup pracovníků, včetně stanovení lhůt pro zaevidování, přidělení a vyhodnocení případu, je zaznamenán formou interního předpisu pracoviště.

Pracovník OSPOD je povinen přijímat veškerá, tedy i anonymní, oznámení od třetích osob – fyzických i právnických, rodičů i od dítěte samotného a věnovat jim náležitou pozornost. Způsob a režim přijetí oznámení musí být pracovníkem řádně zaznamenán a nesmí docházet ke zbytečným průtahům.

Odkaz na výňatek ze zákona o sociálně-právní ochraně dětí:

Každý je oprávněn upozornit orgán sociálně-právní ochrany na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti, na skutečnost, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti, nebo na skutečnosti uvedené v § 6 písm. b) až h), to jsou děti:

- ✓ *které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřením dítěte do její výchovy;*
- ✓ *které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, žijí se prostitutí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;*
- ✓ *které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;*

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

- ✓ *na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;*
- ✓ *které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;*
- ✓ *které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;*
- ✓ *které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu;*

Dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv; tyto orgány, jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc. Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

Pracovník OSPOD je povinen obeznámit v obecné rovině osobu oznamovatele o dalším postupu OSPOD včetně lhůt, musí mít však vždy na paměti skutečnost, že je vázán zákonem danou mlčenlivostí.

Pracovník OSPOD je povinen klientům sdělit důvody pro evidenci případu, vždy však zachovává mlčenlivost o osobě, která upozornila OSPOD na skutečnosti, pro které byl případ zaevidován.

Pracoviště OSPOD se při evidenci případů řídí platnou legislativou a důsledně ji dodržuje.

8b Každý případ orgánu sociálně-právní ochrany je posouzen s ohledem na jeho naléhavost.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
 fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Odpovědnost za vyhodnocení situace má koordinátor případu (pracovník OSPOD, kterému je případ přidělen), který je povinen zodpovědně a bez zbytečného průtahy vyhodnotit naléhavost případu.

Koordinátor případu je povinen hodnotit nejen samotné informace, ale i jejich hodnověrnost a závažnost dle způsobu oznámení a osoby oznamovatele. Při ověřování závažnosti a hodnověrnosti těchto informací je potřeba vždy směřovat k tomu, zda popisované události přímo akutně ohrožují dítě a měly by vést k bezprostřednímu zásahu ve prospěch dítěte. **Výstupem prvotního posouzení by mělo být určení míry ohrožení dítěte.** Na prvotní posouzení nesmí být pohlíženo jako na „výslednou diagnózu“. Prvotní vyhodnocení slouží primárně jako vodítko pro stanovení způsobu okamžité reakce, posloupnosti jednotlivých kroků, časový harmonogram realizace řešení a způsobů rozhodování a zapojování dalších subjektů.

Zásadním pravidlem pracoviště OSPOD je okamžité jednání při oznámení o podezření na syndrom CAN. Je zcela nepřípustné, aby oznámení tohoto druhu nebylo prošetřeno ten samý den. Koordinátor případu si musí být vědom, že včasné a správně provedené vyhodnocení naléhavosti případu může být pro dítě zásadním momentem pro jeho další život.

8c Každý případ je přidělen konkrétnímu koordinátorovi případu. Koordinátor řídí průběh výkonu sociálně-právní ochrany u daného případu.

Koordinátor případu se stává pracovník OSPOD dle pravidel pracoviště, viz standard č. 1 popřípadě jeho zástupce. Vedoucí pracovník OSPOD má právo konkrétní případ přidělit navzdory zavedenému pravidlu pracoviště o rozčlenění obvodu, a to zejména s ohledem na problematiku případu, rovnoměrné zatížení jednotlivých pracovníků OSPOD, možnou podjatost pracovníka či na základě jiného relevantního důvodu. Koordinátor případu má své kompetence a povinnosti zaneseny v pracovním profilu pracovníka.

JEDNÁNÍ, VYHODNOCOVÁNÍ A INDIVIDUÁLNÍ PLÁN OCHRANY DÍTĚTE

9a Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany, zejména

- **respektuje individuální přístup ke všem klientům,**

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

- vychází z individuálních potřeb každého klienta,
- podporuje samostatnost klientů,
- uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,
- motivuje k péči o děti,
- posiluje sociální začleňování klientů,
- důsledně dodržuje lidská práva a základní svobody,
- podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím,
- informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně- právní ochrany.

Pracovník OSPOD při výkonu sociálně-právní ochrany dětí má za úkol:

- ✓ hájit nejlepší zájem dítěte,
- ✓ přispívat k vytvoření podmínek pro zdárný fyzický, duševní, duchovní a sociální rozvoj dítěte,
- ✓ snažit se předejít a odklonit jakoukoli formu týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte,
- ✓ ctít rodinu jako základní, přirozené a nezastupitelné prostředí pro plný a harmonický rozvoj osobnosti dítěte,
- ✓ respektovat práva a povinnosti rodičů vůči dítěti, podporovat jejich odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte pomáhat rodině a motivovat rodiče k tomu, aby mohlo dítě vyrůstat ve svém přirozeném prostředí,
- ✓ snažit se zamezit oddělení dítěte od rodičů či osob odpovědných za jeho výchovu, pokud to není v přímém rozporu s jeho nejlepšími zájmy,
- ✓ pomáhat v návratu dítěte do jeho přirozeného prostředí či náhradního rodinného prostředí, pokud bylo dítě umístěno mimo svou rodinu poskytovat dítěti mimořádnou ochranu v případě jeho umístění mimo své přirozené prostředí podporovat pravidelný účelný kontakt s oběma rodiči, není-li to v přímém rozporu s nejlepším zájmem dítěte,
- ✓ ctít právo dítěte sdělit svůj názor a přání a pomáhat jej v rámci možností uskutečnit, ctít právo dítěte na soukromí, nevystavovat dítě svévolnému zasahování do jeho soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
 fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

nezákonným útokům na jeho čest a pověst.

9b Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami nebo má dojednanou spolupráci s fyzickými osobami a právníckými osobami, které tyto služby zajistí externě.

Pracoviště OSPOD garantuje klientům se specifickými potřebami bez rozdílu dostupný výkon sociálně-právní ochrany.

Pracovníci OSPOD dokáží vyhodnotit specifické potřeby klientů a na základě tohoto vyhodnocení dále postupují při výkonu sociálně-právní ochrany.

Pracoviště OSPOD má vytvořen seznam externistů, kteří jsou v případě potřeby schopni komunikaci s klientem se specifickými potřebami zprostředkovat. Seznam obsahuje kromě kontaktů také specializaci daného odborníka a další informace týkající se např. jeho místní a časové dostupnosti.

Pracoviště OSPOD má, v případě jazykové komunikační bariéry, zpracován adresář externistů, jenž potřebné tlumočnické služby zajistí.

V návaznosti na standard č. 3b, má pracoviště OSPOD dostupné základní informace o službách pro klienty se specifickými potřebami.

9c Orgán sociálně-právní ochrany provádí u všech případů, zejména v okamžiku zavedení dítěte do evidence dětí uvedených v § 54 zákona, základní vyhodnocování potřeb dítěte a situace rodiny (dále jen „vyhodnocování“), zaměřené na skutečnost, zda se jedná o dítě vymezené v § 6 a § 54 písm. a) zákona, o dítě uvedené v § 54 písm. b) zákona, nebo o dítě zařazené do evidence dětí z jiného důvodu. Jestliže ze závěru vyhodnocování vyplývá, že se jedná o dítě vymezené v § 6 zákona, provádí orgán sociálně-právní ochrany podrobné vyhodnocování.

PRINCIPY VYHODNOCOVÁNÍ

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

- ✓ je zaměřeno na nejlepší prospěch dítěte (nikoli jednoho z rodičů apod.),
- ✓ odvíjí se od stadia vývoje daného dítěte,
- ✓ je orientováno na prostředí, ve kterém dítě dosud vyrůstalo,
- ✓ bere v úvahu kulturní, náboženské a etnické zázemí dítěte,
- ✓ zahrnuje dítě, rodiče i širší rodinu,
- ✓ zaměřuje se na silné stránky dané rodiny a objasňuje stávající obtíže,
- ✓ pracuje na mezioborové úrovni, spolupracuje s úřady, nevládními neziskovými organizacemi, zdravotníky, školou apod.,
- ✓ jedná se o proces, nikoli o jednorázový úkon,
- ✓ probíhá paralelně s dalšími službami a podporou pro rodinu a dítě je založeno na důkazech získaných terénní prací, nikoli pouze na zprostředkovaných informacích.

Vyhodnocování je metodou sociální práce, jejímž prostřednictvím pracovníci OSPOD mapují situaci dítěte a jeho rodiny. Spočívá ve sběru relevantních informací a v jejich analýze. Výsledkem je objektivní vyhodnocení situace konkrétního dítěte, určení míry jeho ohrožení, zmapování kapacity a zdrojů v rodině i v širším sociálním okolí dítěte a rodiny.

Na základě vyhodnocení jsou plánována a přijímána opatření, intervence, zprostředkování služeb a dalších aktivit směřujících k adekvátní podpoře dítěte a jeho rodiny.

9d Orgán sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností zpracovává v případě, kdy provedl podrobné vyhodnocování se závěrem, že se jedná o dítě vymezené v § 6 zákona, individuální plán ochrany dítěte, podle potřeby jej přehodnocuje a následně jej uzavírá.

Zpracování individuálního plánu ochrany dítěte (dále jen IPOD) je jednou z metod sociální práce, která umožňuje strukturovat proces práce na případu ohroženého dítěte a jeho rodiny. Ve spolupráci s dítětem (rodinou) jsou naplánovány jednotlivé kroky směřující k podpoře dítěte a rodiny a k vyřešení či alespoň zlepšení obtížné situace dítěte (rodiny). Postupné plnění kroků se řídí časovým harmonogramem.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
 fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

IPOD je přehledným dokumentem, z něhož jsou zřejmé dílčí kroky přijaté k ochraně dítěte, osoby podílející se na pomoci dítěti a rodině a časový rámeček, v němž se jednotlivé úkoly naplňují.

Ustanovení § 10 odst. 5 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb. ukládá povinnost zpracovat IPOD od počátku doby poskytování sociálně-právní ochrany, nejpozději **do jednoho měsíce od přijetí podnětu**. Neznamena to povinnost zpracovat v této lhůtě kompletní plán. Musí však být zpracována alespoň základní podoba plánu vymezující známé příčiny ohrožení dítěte a stanovující opatření včetně časového harmonogramu, která jsou v dané fázi realizovatelná.

Pracoviště OSPOD používá jednotný formulář IPOD, jehož obsah vyplývá z Vyhlášky č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Vhodným nástrojem multidisciplinární spolupráce při vytváření IPOD jsou případové konference. Pracovníci OSPOD případové konference považují za stěžejní při vytváření IPODu.

Za tvorbu IPOD odpovídá koordinátor případu, ten rovněž odpovídá za to, že jsou s IPOD prokazatelně seznámeny všechny zainteresované subjekty, a to bez zbytečného odkladu od jeho vytvoření nebo aktualizace.

IPOD se zpracovává za účasti dítěte a rodiny, s výjimkou situací, kdy není v zájmu dítěte, aby bylo vystaveno některým náročným situacím, které mohou při zpracování plánu vzniknout. Nezbytné je proto pečlivé posouzení konkrétního řešeného případu koordinátorem.

Není-li IPOD zpracováván za účasti dítěte a rodiny, musí být ze spisové dokumentace zřejmý důvod (nezájem rodiny, porušení zájmu dítěte aj.). V případě nezájmu rodiny je třeba zaznamenat i opatření učiněná k získání rodiny pro spolupráci.

IPOD je pravidelně dle potřeby přehodnocován a aktualizován.

IPOD je nedílnou součástí základní spisové dokumentace Om.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

STANDARD č. 10

KONTROLA PŘÍPADU

10a Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje pravidelnou kontrolu případů.

Na pracovišti OSPOD jsou pravidelně kontrolovány případy (spisová dokumentace) vedoucím pracovníkem OSPOD. Tyto kontroly mají svá pravidla, jsou ošetřena interním dokumentem.

Kontrolou případů se zejména zjišťuje, zda

- ✓ jsou dodržovány platné právní předpisy, přijata navržená opatření a stanovené postupy,
- ✓ jsou účinně v zákonném rozsahu chráněny osobní údaje klientů,
- ✓ je spisová dokumentace vedena v souladu s právními předpisy,
- ✓ je naplňován standard č. 8 - Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu
- ✓ je naplňován Standard č. 9 - Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte
- ✓ jsou dodržovány zákonné lhůty.

Pracoviště OSPOD je také kontrolováno svým nadřízeným orgánem, Magistrátem města Brna.

STANDARD č. 11

RIZIKOVÉ A NOUZOVÉ SITUACE

11a Zaměstnanci zařazení v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany jsou připraveni na výskyt rizikových a nouzových situací a jsou prokazatelně seznámeni se situacemi, které mohou nastat v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany včetně postupů při jejich řešení.

Pracoviště OSPOD je připraveno na rizikové a nouzové situace, pracovníci si vědí rady, pokud taková situace nastane.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Pracoviště OSPOD má písemně zpracována postupy týkající se rizikových a nouzových situací, každý pracovník OSPOD tyto postupy zná a je s nimi prokazatelně seznámen. Tyto postupy přináší zaměstnancům a klientům větší bezpečí.

V těchto postupech jsou nadefinovány možné rizikové a nouzové situace a následně jejich řešení. Nastalé rizikové a nouzové situace jsou pravidelně vyhodnocovány. Jsou přijímána adekvátní opatření k jejich zamezení.

STANDARD č. 12

DOKUMENTACE O VÝKONU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

12a Orgán sociálně-právní ochrany uplatňuje systém zpracování, vedení, evidence a archivace dokumentace, včetně vedení elektronické dokumentace v informačním systému sociálně-právní ochrany dětí o klientech a dalších osobách.

Pracoviště OSPOD se při vedení spisové dokumentace řídí směrnicí Ministerstva práce a sociálních věcí č. 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče. Dále je pro vedení spisové dokumentace pracovištěm OSPOD vypracována metodika, která vstoupila v platnost dne 01.07.2019. Je k dispozici i vzorový spis.

Spisová dokumentace je vedena v jednotné struktuře, záznamy a písemnosti jsou zakládány dle data pro lepší orientaci při zacházení s ní. S veškerými informacemi obsaženými ve spisové dokumentaci je zacházeno efektivně.

Pracovníci OSPOD znají a jednotně uplatňují systém práce se spisovou dokumentací, a to jak v listinné, tak i elektronické podobě.

12b Záznamy orgánu sociálně-právní ochrany jsou vedeny takovým způsobem, aby byly srozumitelné pro klienta.

Veškeré záznamy z konzultací, osobních schůzek, ze šetření, telefonických hovorů, rodičovské plány, které jsou vedeny v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

dětí, jsou zakládány do spisové dokumentace dítěte.

Záznamy jsou psány jazykem neutrálním ve vztahu ke klientovi, zachycují se v nich reálná zjištění bez subjektivních emočně zabarvených hodnocení. V rámci jednání s klientem může být sepsán i protokol o jednání, tento však nesmí přesahovat více jak polovinu normostrany. O tomto je klient pracovníkem OSPOD řádně poučen, stejné poučení

o vedení spisové dokumentace nalezne klient na webových stránkách ÚMČ Brno-Žabovřesky v sekci sociálně-právní ochrana dětí.

Po sepsání protokolu jej klient i pracovník OSPOD podepíše, jedno vyhotovení se zakládá do spisové dokumentace dítěte, druhé přebírá klient.

Co se týče záznamů pracovníka OSPOD, tyto se sepisují zpravidla po ukončení schůzky. Jestliže klient při nahlížení do spisové dokumentace vyjádří nespokojenost s předmětným záznamem, upozorní na špatnou interpretaci, je třeba o tomto učinit do spisu nový záznam. Nikdy se však původní záznam nesmí přepisovat či do něj vpisovat.

Nahlížení do spisové dokumentace

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí vymezuje v ustanovení § 55 okruh oprávněných osob k nahlížení do spisové dokumentace dětí:

- ✓ rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost
- ✓ jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte
- ✓ nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci
- ✓ osvojenec po dosažení svéprávnosti (do spisové dokumentace týkající se osvojení dítěte)

Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci mají právo při nahlížení do spisové dokumentace, činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části. (Pro stanovení úhrady za pořízení kopie ze spisové dokumentace platí zvláštní právní předpis, kterým je zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění.) Pokud si žadatel zhotovuje kopie listin vlastním záznamovým zařízením, správní poplatek nesmí být požadován.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Osoba oprávněná k nahlížení do spisové dokumentace si musí podat písemnou žádost o nahlédnutí do spisové dokumentace. Žádost musí obsahovat údaje umožňující identifikaci žadatele a dítěte.

Žadateli jsou údaje obsažené ve spisové dokumentaci týkající se dítěte zpřístupněny pouze tehdy, pokud je to v zájmu dítěte při zajišťování sociálně-právní ochrany.

Pracovník OSPOD do 15 dnů ode dne, kdy oprávněná osoba požádala o nahlédnutí do spisové dokumentace:

a) sdělí, že se rodiči nebo osobě odpovědné za výchovu dítěte umožní nahlédnout do spisové dokumentace, a určí termín k nahlédnutí, v tomto případě se nevydává správní rozhodnutí, nebo

b) rozhodne o odmítnutí písemné žádosti, pokud by to bylo v rozporu se zájmem dítěte,

v rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení nebo pokud lze ze spisové dokumentace zjistit, která fyzická osoba upozornila na závažné skutečnosti. V takovém případě je vydáno správní rozhodnutí, proti kterému může žadatel uplatnit opravný prostředek.

O nahlédnutí do spisové dokumentace je pořizován protokol. Při nahlížení do spisové dokumentace je vždy přítomen pracovník OSPOD, který dohlíží, aby nebylo s dokumentací nevhodně manipulováno (poškození) příp. nedošlo k vyjmutí některé listiny. Do protokolu jsou uvedeny podstatné skutečnosti, které se úkonu týkají včetně označení listů či součástí, jejichž kopie jsou požadovány.

Co se týče stran žádostí klientů o pořízení kopie ze spisu bez předchozí žádosti o nahlížení do spisové dokumentace, **tomuto nelze vyhovět**. Pořizování kopií spisu či jeho částí je nedílnou součástí NAHLÍŽENÍ do spisové dokumentace.

Nevidomé osobě bude obsah spisové dokumentace přečten a pracovníci OSPOD umožní na požádání této osoby, aby do spisu nahlížel její doprovod.

MLČENLIVOST

V souvislosti s vedením spisové dokumentace jsou pracovníci OSPOD zavázáni
Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

k zachování mlčenlivosti o skutečnostech, se kterými se při provádění sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s tím seznámili, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak.

Pracovníci jsou povinni zachovávat mlčenlivost i po skončení pracovněprávního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být pracovníci zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

STANDARD č. 13

VYŘIZOVÁNÍ A PODÁVÁNÍ STÍŽNOSTÍ

13a Orgán sociálně-právní ochrany má zpracována pravidla pro podávání, vyřizování a evidenci stížností v podobě srozumitelné pro všechny klienty.

+

13b Orgán sociálně-právní ochrany informuje klienty a další osoby o možnosti podat stížnost, a to způsobem srozumitelným klientům a dalším osobám.

Pracoviště OSPOD má písemně zpracována pravidla pro podávání, vyřizování a evidenci stížností, které vychází z Pravidel ÚMČ, jež vstoupila v platnost dne 01.09.2010 (účinnost od 02.09.2010) a řídí se zejména ustanovením § 14 a § 175 a dalšími souvisejícími ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Pracoviště OSPOD plně respektuje právo klientů na podání si stížností, popř. námítku podjatosti anebo na změnu koordinátora případu.

O možnosti podat stížnost, námítku podjatosti a žádost o změnu koordinátora případu jsou klienti informováni prostřednictvím webových stránek ÚMČ Brno-Žabovřesky.

STANDARD č. 14

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

NÁVAZNOST VÝKONU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ NA DALŠÍ SUBJEKTY

14a Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte.

Pracovníci OSPOD mají povědomí o sociální síti ve městě Brně a jsou schopni svým klientům předávat relevantní informace o službách, které jednotlivé organizace nabízí. Pracovník OSPOD vychází zejména z aktuálních potřeb klientů a z individuálních plánů, navrhuje služby, jejichž využití je pro klienta reálné. Své klienty ke spolupráci a využití dalších služeb pozitivně motivuje. V odůvodněných případech, viz § 12 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí, může rodičům uložit povinnost využít odbornou poradenskou pomoc v rámci správního řízení.

Pracoviště OSPOD využívá informačních kanálů (zejména internet) o dostupných službách ve městě Brně a jeho blízkém okolí. Za nejvíce používané lze označit: <http://katalog.pravonadetstvi.cz/> a <https://socialnisluzby.kr-jihomoravsky.cz/> Na webových stránkách úřadu, v sekci sociálně-právní ochrana, je tento odkaz k dispozici i pro klienty.

14b Orgán sociálně-právní ochrany se intenzivně věnuje oblasti přípravy na samostatný život u dětí starších 16 let, které se nacházejí v ústavní výchově, v náhradní rodinné péči nebo v péči kurátorů.

Pracoviště OSPOD písemně eviduje děti (pomocí rejstříků) nacházející v ústavní výchově, anebo v péči kurátorů (náhradní rodinnou péči zajišťuje MMB). Koordinátor případu s těmito dětmi udržuje minimálně zákonem daný osobní kontakt, přičemž dbá na včasnou přípravu dítěte na život po dosažení zletilosti. Stěžejními tématy jsou:

- ✓ Zaměstnání – praxe, způsob ucházení se o volné pracovní místo, životopis, motivační dopis
- ✓ Druhy pracovních smluv, možnosti výpovědi, rizika, na která si má dítě dávat pozor, odměna
- ✓ Příspěvky a sociální dávky – kdy a za jakých okolností jsou vypláceny a v jaké výši (v souvislosti s hospodařením domácnosti),
- ✓ Co znamená samostatné bydlení, co všechno obnáší, co je třeba zajišťovat (nájemní smlouvy, smlouvy na odběr vody, elektřiny, plynu, SIPO),

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

- ✓ Vedení domácnosti (úklid, nákupy, vaření),
- ✓ Hospodaření s vlastními financemi – vedení rozpočtu domácnosti, dluhy, půjčky splátky,
- ✓ Vztahy – přátelské, partnerské, zaměstnanecké, principy „zdravých“ vztahů,
- ✓ Sexualita – téma ochrany, zdraví, prevence před nechtěným otěhotněním,
- ✓ Rodičovství – plánování rodičovství, co znamená být rodičem

Koordinátor případu je povinen průběžně mapovat a monitorovat průběh přípravy dítěte, úzce kooperuje s ústavním zařízením či kurátorem. V případě, že se příprava nedaří z jakýchkoli důvodů zajišťovat jinými subjekty, je povinen koordinátor případu věnovat se potřebným tématům on sám. Zde je předpoklad, že kontakt s dítětem se zintenzivní.

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

Úřad městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, Horova 28, 616 00 Brno, tel.: 549 523 511
fax: 549 213 615, e-mail: info@zabovresky.cz, ID datové schránky: n97byjq, www.zabovresky.cz

